

1948

№ 8. 1948 წ.
გამოცემის გელი XXV.
ფართ 2 მან.

ნიანზი

თბილისი.
გამოცემაში
„კომუნისტი“

11/2
8
5
91-

გეგე
უესრულებელი
174%

წინასამაისო შეჯიბრების შემდეგ

ნახ. ი. ქოქიაშვილისა

- ნეტავ რომელმა მხატვარმა გააფორმა ეს ზანქანა?
- მხატვარი რა შეუშია, ეს ზანქანა ქარხნის მთელმა კოლექტივმა გააფორმა!

ამერიკული ქი(ქ)ა (თურქეთი) — შეიტყბე და გაიზარდე გამო-
მაღვებით...

ყურცვალიმ ნაცრისფერმა, ტყისბირს ქოხი აშენა: იმოთის
არემარე, კარმიდამო, ბოსტან-ბალით დაამშვენა.

დღე და ღამე ტრიალებდა, შრომით შუბლი დაპლაროდა,
თავის ნაშრომს, ნარგავ-ნათესს უვლიდა და დაპხაროდა...

ერთხელ, დილით, წვერცანცარა ნისლა ვაცი დაწვია,
ბალის პატრონს თხის სტუმრობა გაეხარდა, ცას ეწია;

სტუმარმა სოქვა: — მართლაც კარგი ბალი გაგიშენებია,
მაგრამ მმაო, მისი მოვლა ცუდად დაგიჩემებია...

აბა, შეხე ამ სტაფილოს, რა ქორფა და რა კარგია,
მაგრამ აგერ, ამ კომბოსტოს ფერი როგორ დაპკარგვა!

ეს ფოთლები ზედმეტია, ფრთხილად უნდა მოაცალო,
ამას შევჭამ, შემდევ შიაც ვეცდები რომ მოვიცალო!

მეორე დღეს ტუჩიმაცუნას ახლა ლორი ეწვია,

სოქვა: — მინდოდა ვით მეგობარს — სიკეთე გამეწია,

რადგან ვხედავ, შენ მებალედ არ გივარგა პირია,

ვერ ხედავ ამ ძირნაყოფას აოშეა რომ სჭირია?

ამ სიტყვებზე გაჰკრა დინგი, გადათხარა ფართობი
და ხრამუნი უწყო ერთად ჭარხალსა და კართოფილს.

შემდეგ, როცა ყურწეაპუნამ სარჩო მთლად მოიწია,

ახლობელი მეზობლები ორივე შოიწვია...

წვერცანცარამ ასე უთხრა: — როგორ არა გრცხვენია?

ეს ბოსტანი, ბიძიკონა, ნახევარი ჩემია!!

დინგიანმაც დაუმატა: — რას კადრულობ ყურცვიტა?

ლრუტუნია ამ ბალ-ბოსტანს შეწე ნაკლებ უვლიდა?

დატრიალდნენ „მზრუნველები“ მასპინძელს არც აცალეს

და წლის სარჩო, ნამდვილ პატრონს... პირში გამოაცალეს!

თხის და ლორის საქციელი, გულს გვხედება და გვალონებს,

ეს იგავი, — მოძალადე „სტუმრებს“ ხომ არ გვაგონებს,—

სხივის ოჯახში ნამდვილ პატრონს როლს ძალად რომ უცვლიან

და ძარცვას და დამონებას „დახმარებად“ უთვლიან?

კ. გელათიალი

სამაისო თქმული

პირველ მაისს სახოტო
ლექსის თქმა თვითონ მეწადა,
ნიანგმაც ეს დამავალა,
მაშ რაღასათვის მეცადა?

გულში ხალისი მოზღვავდა,
შექ ჩამოდგა ჭიატად,
წერას ვიწყებდი, რომ უცებ
ეს ფიქრი ამექვიატა:

პირველ მაისს ზემი
დიახაც დიდებულია,
მისი ხალისით ანთა
ყველა მშრომელის გულია,

დიად საბრძოლო ძალების
დარაზმის დღე ნათელი,
რომ მთელ მსოფლიოს მტაცებელთ
ხროვას მოვესწროთ გათელილს.

ამ ბრწყინვალე დღეს, ამ თარიღს
ჩვენა გზემობთ და გაახსოვს,
თუ მისმა დაკანონებამ
რა ნეტარებით აგვაგსო.

მაგრამ თვით ლი გაისიც
ხომ ფეხითა მბრწყინავი,
თარიღი, როცა სამარეს
ჩაგდეთ ფაზიზმი — მტრინავი,
როცა ჰიტლერის ურდოთა
უკანასკნელი კვლები

ჩვენს წინ დაემხვენ ბერლინში,
მუხლებზე წამოჩინებით,

როს ბრანდენბურგის კარებში
ჩვენი ტანკების ჭენებამ,
ჩალის ფერფლივით გამჭვანტა
ცრუ ფიურერთა სხენება

და რეიხსტაგზე საბჭოთა
ალამის გადმოკიდებამ —
ამინი მხოლოდის მშეიღობა
და ჩვენი ქვეუნის დიდება!

გადაშლი კალენდრის ფურცელს
და ვით ელვარე მარინი,
ლიმილით შემოგანათებს
ხუთი გაისიც თარიღი

ბეჭდითი სიტყვის დღეობა,
მებრძოლი სიტყვის მჭედლი,
ხალები რომ შეაქვს ბეღადთა
სიბრძნის ზღვა დაუშრეთონი.

ეს ზემითა ნათელი,
ამზაღებელი აზრისა,
რომელმაც სულის სინერე
დაამარცხა და გასრისა.
—
ზემით კვლავ მოსდევს ზეიმი,
ცხრა გაისიც ეშხით დავხედავ:
ამ დღის შენანდა უაშიზმა,
რაც კი მან წათვავხედა.

სამი წლის წინათ — ცხრა მაისს
ჩაქრა ხანდარი მოისა
და კვლავ გაჩაღდა ფერხული
აღმშენებელი შრომისა.

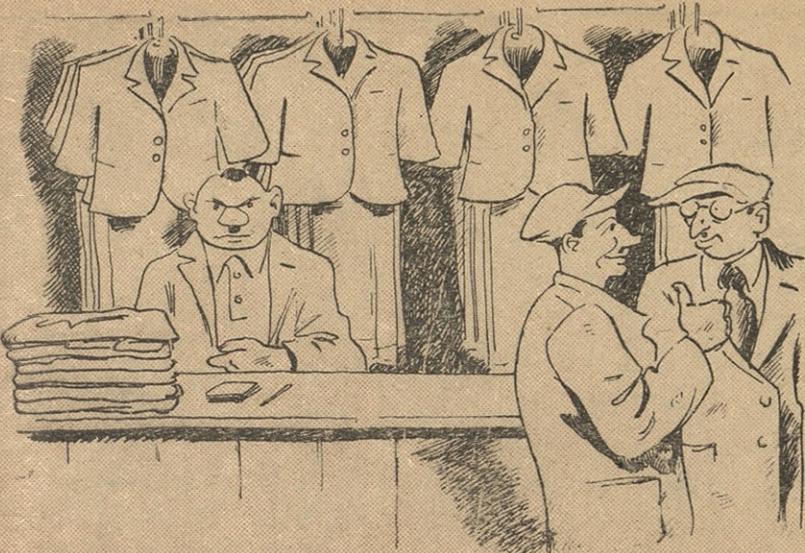
მტრის ვერაგ ხელით დარბეულს
ჩვენს ხელს, ბალა თუ ქარხანას,
აღმადგენელი ხუთწლედი
ზრდის და ამაღლებს ამსანდ,

ზრდის და ამაღლებს საშობლოს
ძალა და უძლეველ დიდებას,
დევგმირი — ფოლადის მთასაც
დასძლევს — თუ დაჭიდება!

და თუ კვლავ სადმე, ბნელ ფარდის
იქით მგლის ხროვა მატულობს,
ვანც ამ ჩვენს დიად თვეახში
შემოცოცებას ნატრულობს,

დღესაც ვარწმუნებთ, რომ მასაც
იგვენ დაემართება
და მაისს ერთი ზემი
ჩვენთვის კვლავ მიემატება!

დიახ, ამაჟ ჩავუიქრდი,
წერა რომ ვაწყუ მეცა და,
პირველ მაისის ზემიზე
მხოლოდ ამის თქმა მეწადა!
ცარსა და

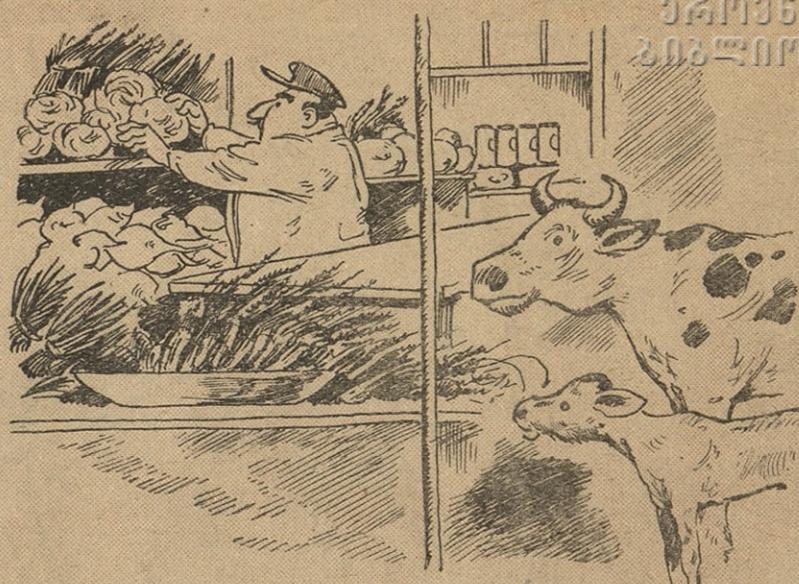

— საკვირველია, ამხელა მაღაზიაში სულ ერთნაირი საქონე-

ლია!

— რატომ გიკვირთ, მომხმარებლებიც ერთნაირები არიან: მო-
დიან, აფალიერებენ და მიდიან...

„თბილის ტანგაჭრობის“ მაღაზიებში 1948 წლის პირველ
კვარტალში 468 ათასი მანეთის გაფლანგვას აქვს ადგილი.

— აუტანელი პატრონი შეგვედა, ჩემო ლაბუა, ჩენ ბალას
არ გვაჭრებს, სიმშილით გვკლავს და თვითონ კი თხუთმეტი ათასი
მანეთის ბალახეული შეჭამა.

მარატა მასპინძელი

კოლშეურნეობის ბრიგადირის ბინიდან დილადერიან ბახუსის გავლენით ტათენთილი ორი სტუმარი გამოვედით: მე და ქალაქიდან ჩამოსული მეცნიერი მუშაკი ირაკლი, მეცნიერ-მუშაკთა იმ ბრიგადის წევრი, რომელიც ამ რაიონში იყო ჩამოსული ქათმების ექსტერიერის შესასწავლად. ეზოში მასპინძელმა გამოვგაცილა და ის-ის იყო ჭიშკარი უნდა გამოვგვლო, რომ ირაკლიმ ეზოში რალაცა შეამნია, შეჩერდა, სიხარულით დაჭუტა თვალები და წამოიძახა:

— უი, საყვარელო...

ირაკლი გაფაციცებით შეჩერებოდა უცნაური შესახედაობის ქა-
თამს, რომელსაც ბიბილო სულ არ მოუჩანდა. ცალი ფრთა პორტ-
ფელივით ჰქონდა ჩამოქიდებული და კურტუმი მთლად გაჭირვოდა.

— რომელი ჯიშია? — პკითხა ირაკლიმ მასპინძელს.

— ჯანდაბისა და დოზანის, — მიუგო მასპინძელმა, — ჯიში თით-
ქოს ჩვეულებრივია, მაგრამ დიდი მოსვენარი რამეა. პირდაპირ
აგვიყლო, მთელი ოჯახი გადაგვიყოლა!..

— საყვარელო!.. — კელავ აღტაცებით წამოიძახა ირაკლიმ და
ისევ მასპინძელს მიმართა, — უნდა მომყიდო!..

— როგორ გეკადრებათ! — იუკადრისა მასპინძელმა, — თქვენი
ჭირის სანაცვლო იყოს, მაღლობასაც გეტყვით, თუ წაიყვანო.

ქათამს მასპინძელ-სტუმრები ერთად გამოვენთეთ და საქმაო
ოფლის დაღვრის შემდეგ დავატყვევოთ. ირაკლიმ ქმაყოფილებით
ამოიდო იღლიაში საცოდავი ფრთოსანი და ერთხელ კიდევ მიმართა
მასპინძელს:

— ნუ მომერიდებით, ფულს მოგართმევა...

— როგორ გეკადრებათ!

— არა, მე ამას კი არ დავკლავ, დაკვირვებისთვის მინდა, შემ-
დეგ უკანვე დაგიბრუნებოთ...

— :

ქალაქიდან მოვლინებული ირაკლი ბრიგადირის ბინის პირდა-
პირ გახლდათ საზაფხულოდ დასახლებული და გამალებით იღწვოდა
ფრინველთა აღგილობრივი ჯიშების დადგენაზე.

ყოველ დილის აიგაზე გამოიყვანდა ხოლმე ნაჩუქარ ქათამს,
გალიიდან გამოუშვებდა და ბეჯითად გააგლეჯდა რამდენიმე ბუმ-
ბულს. ქათამი კრიახობდა და ალბათ თავის ენაზე ბედს იწყევლიდა.
ქათმის ხმაურზე ბრიგადირის ეზოდან დაბარებულივით მოცუნცულდე-
ბოდა ხოლმე ნაგაზი თოლია და ირაკლის სადამსჯელო საქმიანობას
ქმაყოფილებით შეჰქურებდა. ხანდახან, როცა წამებული ქათამი გაჭ-
ცევის მიზნით დატროხებილებას გაბედავდა, თოლია გაშმაგვებით
უყეფდა და გულისწყრობის ღრენით ამთავრებდა.

მრავალტანჯულმა ირაკლის მსხვერპლმა მხოლოდ რამდენიმე
დღეს დაისვენა. ეს მაშინ მოხდა, როცა ირაკლი ქალაქს გაემგზავრა
მივლინების გასაგრძელებლად და ერთი კვირის შემდეგ უკანვე დაბ-
რუნდა რალაცა ხელსაწყოებით და უამრავი ქალალდით დატვირ-
თული.

— რა ქნა თქვენმა გამოკვლევამ? — ჩამოსვლის დღესვე შევეკითა-
ხე ირაკლის.

— ბუმბულის განლაგების საკითხი უკვე გამოვარკვიე, მაგრამ
ახლა ხორციანობის პრობლემა გადასაჭრელი. ალბათ საუკეთესო
ხორცის მქონეა, რადგან ერთი თვეში ჩელშია, გაძლიერებულ
კვებაზე მყავს და კვერცხს სულ არა სდებს.

— გამომჩერებელს რატომ არ ჰქითხავთ, ის ბევრ რამეში დაგე-
ხმარებათ. — მივუგე მე.

— მართალს ბრძანებთ, რამდენიმე კითხვა მაქეს. — სთქვა ირაკ-
ლიმ და ქათმიანათ ბრიგადირს ვესტუმრეთ.

— უკელაზე პირველად ეზოში თოლია შემოგვხვდა და რაღაც
ჩენ უგვე კარგად გვიცნობდა, საწყალ ქათამს აუტება ყეფა.

— ასეთი ჯიშის ქათამი სხვაცა გყავთ? — შეეკითხა ირაკლი
მასპინძელს.

— მაშ ეს ქათმები რა ჯიშისა არიან? — გაკვირვება გამოსთქვა
მასპინძელმა და ეზოში მოფუსფუს ქათმებზე მიუთითა.

— როგორ გეკადრებათ, მაგათ ბიბილოები აქვთ, ფრთებიც
თავის ადგილზე უჭირავთ და კურტუმები ხომ უმრავი ბუმბულით
აქვთ შემოსილი! — დაასაბუთა საკუთარი შეხედულება ირაკლიმ.

— ეგ თავისი ბრალი გახლავთ, თვითონ დაემართა ასე! — სთქვა
მასპინძელმა.

— სწორეთ მაგაში გამოიხატება ჯიშის თავისებურება!

— ჯიში რა შუაშია, ჩემო კარგო, — განაგრძო მასპინძელმა, —
ეგ ისეთი მოუსვენარი გახლდათ, კინალამ მთელი ეზო გადაბრუნა.
თოლიას ბუნაგს შეეჩინა და არ ასვენებდა. ერთ დღეს ისე გააბრაზა
საწყალი ძალი, გამოეკიდა და მთლიანად დაბდლვნა. ბიბილო
წააგლიჯა, ფრთა მოსტება და მთელი ბოლო გააგლიჯა.

— უყურე შენ! — სთქვა ირაკლიმ და კითხვა განაგრძო, — კი,
მაგრამ კვერცხს რატომ არა დებს?

— კვერცხი როგორ უნდა დადოს, მამალია... ხომ გითხარით,
ბიბილო და კუდი თოლიამ მოაგლიჯა.

— კი, მაგრამ რამ არა ყიგის?

— ყივილის თავი სადღა ექნება, რაც თოლიამ დააკლო, თქვენ
დაგისრულებიათ, ალარც ერთი ბუმბული ალარა აქვს!..

ირაკლიმ თავის ჩაღუნვამდე თოლიას გადაბეჭდა წყრომით,
თითქოს ეუბნებოდა: „შე ოხერო, რას მერჩოდი, დისერტაციის
ას თოხმოცი გვერდი ტყუილად რატომ დამაწერინეო“...

გ. ივანიშვილი

ეკონომიკური
გეგმითობა

ომერისა და ლირამათაული თვალების დატექსტონება უტრით შემუშავებინ კინოსურატერის საჟარიელონ
ვაჭრულ წალებს.

სალის ტალღა განუწყვეტლად მიღებინა კინოსურატერისაერთ და თბილისის ჭერებში პატარა ბიბები
ორბელიანის მუზეუმის მდგრადად.

ერთი წლის წინათ „წარმომაზად საუკეთელად“ აქცია და კორე უკვი ააშოშებულა და ეკრანზე აგა-
ზებულია.

სამშენი რამ შეუცალა ამ ჩინის დაწმავლისაში? რამდენი კაცი წაგიდა და მოვიდა თბილისის კინ-
ხელუანის მოლის მაცცე კულტურის შეასრული ქორწილით გათავდა და წახულნიც ფილმის
ხელინიშვილი ბოლომ გახდრო.

ნინჯა თვის მისა უცნობებს - ქეთო და კოდებს“ მაურიკელთა ჭანას სიცილს და სიამოვნებით ურმის
თავის უცრულებს ამ ფალამის შემცნელ კოლექტოვ.

ჩუკჩისა და ინგირს მუა

საათანაბეჭირი ვიჯაზჯავე რეინტელიო სავსე სამ-
ტონიან მანქანაში; თოვდა და წევდა, წევდა და თოვ-
და. სენაკიდან ზუგდიდის სასტუმროს მივადექ იმედიანი
და... პირველ ზუგდიდ გაოვე სამი რეინის საწოლი—
სამი ნაცრისებრი სახაფულლო საბინო და, რვა თუ
ცრა კვადრატული მეტრი საყინულე...

— შეშა არ გვაქვს, ჩემი პატრინი—მორცხვად ჩა-
დუდნა დიასახლისში,—მაგრამ ნუ იღარდებო, აგრე
აზლოს, ბაზართან ყიდიან შეშას—სამი თუმანი უნდა
სულ...

— ფუ, დასწყველის ეშმაქმა,—გავიფიქრე,—
არასოდეს წამოვალ მივლინებაში, ყველგან ეს ოხერი
სამი თუმანია საჭირო სასტუმროშიც, სალაროშიც,
მატარებლის გამცილებულთან და... ჰო, მართლა,
ძირს, სასტუმროს პირველ სართულზე, საჩივა, ჩაგალ
ჩაის დავლევ, შევთბები, მერე ქალალდკომბინატში
საქმების მოვითავებ, ქალაქის სადგურს მოვძებნი—
სამგზავრო ბილეთს ავიდებ და...

მაგრამ ეს აღმოჩნდა ოცნება. ის, რომ მე ასეთი
მეოცნებე ყოფილგარ, აღმოვაჩინე სწორედ იმ საჩივა-
ში. აქ აღარ კი ახსოვდათ თუ როდის აადულეს
უკანასკნელად სამოვარი.

ენგურალდკომბინატში ჩემი საქმები მოვითა-
ვი, ზუგდიდში მოვბრუნდი და ქალაქის სადგურს
მივადევ.

— დღეს ზუგდიდიდან სოხუმის მატარებლზე
არც ერთი ბილეთი არ მაქს... სადგურ ინგირს მი-
მართეთ!—მომიტრა მოლარემ.

ინგირი კა შეიდ კილომეტრზე ზუგდიდიდან. სას-
ტუმროდან ჩემი ხელარები წამოვიდე და ინგირისაკენ
მიმავალ რეინიგზას დავადევი.

უკვე ინგირის სადგურში გარ.

სადგურის მორიგეს შევევეოთე.

— გამარჯობათ, ამხანაგო მორიგე! თბილისს
მიერმავრები და პლაცარტი იქნებ მომიშერხოთ
როგორმე!

— პლაცარტი კი არა, მეუდუნაროდნი მომთხოვე
ასლა. დღეს ვინ იცის არც კე იქნეს „პოვეზდი“.

ელდა მეცა. მორიგის წითელი ქუდი ხალხში და-
მექარება.

ათიოდე წუთის ბაჭანზე ვიბორიალე, ბოლოს, ვერ
მოვითმონ და გავტელე, სამორიგები შევედი.

— ამხანაგო მორიგე, აქ სასტუმრო არ ყოფილა,
რა მეშვეობება ახლა... რომ შეიძლება შემთხვევით
რომელიმე მატარებელმა ჩამოიაროს.

— სასტუმრო ზუგდიდშია. რომ შეღამდება ინგირ-
ზუგდიდს გოუშეგებ და წადი ზუგდიდში.

თოვს და წვიმს, წვიმს და თოვს... ახლა ინგირ-
ზუგდიდი რომ აწერია, იმ ბეხრება ვაგონში ვზივარ
და კისერში წვიმა ჩამდის. შეღამდა, არაფერი ეშველა
ამ მატარებლის ადგილიდან დაძრას. მეზობელ კუ-
პედან მესმის მეგირცხლი მეგრული, დრო და დრო
სიცილიც... და მიკვირს რას არ შეეჩევა კაცი, — ნუთუ
შეიძლება კისერში წვალი ჩაგდილეს და იცინდე!

ბაქანზე ფანჯრიდან წითელ ქუდს მოვგარი თვალი.
მატარებლიდან მემანქანის ხმა შემომესმა:

— რეზოა, წვევდე?

რეზოა ვილაც მანდილოსანს ელაპარაკება და საჭა-
რის შეუწყვიტლად პასუხობს:

— წადი, თუ გინდა!

— დაიძრა, დაიძრა კაშა, წვედით! ერთი საათის
შემდეგ სასტუმრო „თდიშში“ ვიქნები... უბ, რა ტკი-
ლად ვიძინებ შუადლემდე.

— ხუთი წუთიც და ზუგდიდში ვიქნებით, — მეუბ-
ნება მეზობელი, მაგრამ ბიქოს, ეს რას უნდა ნიშანვა-
დეს! — მატარებელმა სვლას უკლო, შეჩერდა ერთი
წუთი და კიბრსავით უკან-უკან იწყო სვლა.

ნახვარი საათის შემდეგ ისევ ინგირის სადგური
აიღანდა სარტყელთან. კიბრებ გაღმოვდევე გაკვირვებ-
ბული, ორთქლმავლის სარტყლიდან მემანქანებ გად-
მოხედა:

— რეზოა, ბიქო, უწლი დამრჩა, უქოლ!

მემანქანეს „უწლი“ მიართეს. კიდევ ნახევარი
საათის შემდეგ მატარებელმა ზუგდიდისკენ რომ გაუ-
ხვია, მარცხნივ, თბილისის ბაზე ელმავალმა ჩიიქ-
როლა. შემფრთხებული მივგარდი სარტყელს. მეზო-
ბლებმა ამიხსნეს: ეს მოსკოვ-თბილისია, აწი როსტო-
ვის მატარებელიც მალე ჩამოვლის.

ლებან გურიანი

ჩვენი სასტუმროს ეპენვი

(გალი)

ორი სიტყვა მაქვს სასტუმრო
აქაურ სასტუმროზედა, პიბლიკოთება
შიგ არ შევხედე, თუ გინდა
ჩიფათი აგცდეს დროზედა.

იქ ისე ბნელა, ვერ ატყობ,
ხელით რა საგანს ეხები
ოთახში ხარ თუ კიბეზე,
შიშობ, ძირს ჩაიჩებები.

კარებს არა აქვს საეტო
ფანჯრებს ჩარჩო და მინები,
აზსად მინახავს ასეთი
მე „მოწყობილი“ ბინები.

ვორთხებმა ჩემი პორტფელი
ნაკუჭ-ნაკუჭად აქციეს,
ჩემებს ძირები მოჭამეს,
ტიტველი გამომაქციეს.

დაღო, ძირები

ეპენვი სასტუმროს

დუშეთის სასტუმროში
ლოგინები ჭუჭყიანია.

აშშაგ გამამინო ვაუებო,
დუშეთის სასტუმროისა.

ერთხელ ვათე დამები,
გული წუხილმა მოიცვა.

ნახავ იმდენი ჭუჭყი აქცი
ჭევშაგებსა და ზეჭარეს,
რომ დარგო ხე გაიხარებს,
ტოტებს მიაწვდენს ზეცას.

სახეს ვერ იცნობ, დილაზე
უმიზო შეხედავ შენს თავსა.
ესე აბავი გადახსნა
თაოდ ამაგის მლექსავსა.

ილაპლი არაბული

ვასის მიზანი

ნახ. გ. ფირცხალაძე

— ბედნიერი ხალხი ხართ, ეგ გარდაზადეთი დროშა
ყოფელთვის თქვენს ჩაღაზიას დარჩება!

ჩემი თავგარესავადი

ფოთიდან თბილისს მივემზავრები რბილი ვაგონით. ქვეითა
საწოლზე ვსხედვართ, ვსუბობობთ.

გული საგულეში აღარ მიჩერდება. ჩემს კუპეში იმყოფება
ლამაზი ქალიშვილი. ღიღი ხანია იგი მომწონდა. რამდენიმე წლის
წინათ შემომწყრა. შემდეგ, სხვა ქალაქში გადავედი საცხოვრებ-
ლად და დავშორდით ერთმანეთს, თუმცა ჩემს გულს მისი სანდო-
მიანი სახე არ მოშორებია.

ახლა კვლავ ერთად ვართ.

— გულციფი ადამიანი ბრძანდებით, — ვეუბნები.
ილიმება.

— თქვენ კი უზომოდ ფიცხი ხართ. ერთ წუთში რომ აქებთ
ადამიანს, მეორე წუთში დამარხავთ. არ მიყვარს ფიცხი, თავშეუკა-
ვებელი ადამიანი.

— დავიციწყოთ წარსული. ვიმეორებ, ის აღარა ვარ, რაც
ვიყავი.

ვუყურებ მის ხუჭუჭ თმას. აქა-იქ ვერცხლისფერი შეპარვია.
უკვე თცდათი წლისა იქნება. კვეიდი ქალია, გაუთხოვარია. მე
უცოლო ვარ. დავუახლოვდები, კარგად გავიცნობ და მერე, ვნახოთ...

დიდხანს ვისაუბრეთ. მგზავრებს ჩაეძინათ. ვატყობ, ქალიშვილს
ეძინება. ავდექი, კუპედან გამოველ, პაპიროსი გაფაბოლე.

კუპეში რომ შევედი, ქალიშვილს ეძინა. სიამოვნებით დაეხედე
და ფრთხილად აცულციდ ჩემს საწოლზე. გადავტრიალდი, გადმოვ-
ტრიალდი, წარბები მრისხანედ ამითამაშდა, წამოვჯევ.

„ეს საწოლია თუ ორმოა?“ — ცეცხლი მომეკიდა.

საწოლიდან გადმოვხტო, კონდუქტორს დავუძახ.

ფრანგულიანი იგანე
სანიტარი სანიტარია,
ცოცხის და „ჩოთქის“ მაგივრად
ხელში აქვს კალმისტარია.

სწერს და სწერს სისუფთავეზე,
რამდენი წელიწადია!
მაგრამ რა, უსუფთაობას
რას შველის გრძელი სტატია!

— რაშია საქმე, ეს რბილი ვაგონია, თუ რა ჯანდაბაა? — ავყირდი.

— რა ვქნათ, ბატონო, ასეთი ვაგონია.

— მატარებლის უფროსს დაუძახე.

— ახლავე.

ქალიშვილს გამოელვიძა, თვალები მოიფშვნიტა. ჩემს დალრე-
ჯილ სახესა და გადმოკალულ თვალებს რომ შეხედა, ცბიერად ჩა-
ლიძა.

— თქვენ არ გამოცვლილხართ. როგორი უბედური იქნება
თქვენი ცოლი...

ვინანე—ხმას რატომ ავუშიე-მეთქი, მაგრამ გვდან იყო.

— წარმოიდგინეთ, რომ რაღაც საშინელებაა საწოლის ნაცვ-
ლად. ეს თავხედობა...—ხმა დაბლა ვლაპარაკობ; მაგრამ ვგრძნობ
—ცხვირის ნესტონები მითროს, ხელები მიკანკალებს, თვილებს ვა-
რიალებ.

„ახლა მაინც შეიკავე თავი შე ოხერო“, — გულში ვტუქსავ სა-
კუთარ თავს, მაგრამ ბოლმას ვერ ვერევი.

მეტი რა გზა მქონდა, ისევ ჩემ საწოლს დავუბრუნდი. ვაბრა-
ზებულმა ფეხი ჩავკარი საწოლს. საოცარი წმაურიონ გაიღოდა და-
პალი ნაკერი და სადლაც ჩავეშვი. ერთხანს ფიცრებს შორის გავი-
ჩინოვ.

ქალიშვილმა შეჰქილა, თვალები გაახილა და წამოხტა.

— მაპატიეთ, — წამოვილულულ.

— რას შერებით თქვენ... ხულიგანი ხართ...

ამ დროს კუპეს კარები შემოალო მატარებლის უფროსრა.

— თქვენ გინდათ, მგონი, ჩემთან საუბარი... — მსუქანი, შეზარ-
ხოშებული, მხიარული თვალებით შემომაჩერდა.

„ეს ქალიშვილი არ იყოს აქ, მე ვიცი, რასაც გეტუოდი...“ —
გავიფიქრე გაცოფებულმა და მიკავებული ხმით დავიწყე:

— ასეთი უვარვისი საწოლი რბილ ვაგონში არ უნდა იყოს.

— ეს ვაგონი საერთოდ არ ვარგა. ბევრს ვჩხებობ, მაგრამ
კარგ ვაგონს არ მაძლევენ. ვირთხებმა ხომ არ შეგაწუხეს? ფეხსაც-
მელებსა და წინდებს გაუფრთხილდით, ვირთხები იტაცებენ. ამის
გამო ბევრი საჩივარია ჩემთან შემოსული.

— ასეთი უვარვისი საწოლი რბილ ვაგონში არ უნდა იყოს, —
ვიმეორებ, გული საოცარ მიცემს.

— ახ, თქვენი ადგილი მეთხუთმეტე ყაფილია, ყველაზე ცუდი
ადგილი შეგხვედრიათ. მეორეთ როცა იმგზავრებო, ერიდეთ მეთხუთ-
მეტე ადგილს, — სთქვა უფროსმა და გამშორდა.

კუპეს თვალი რომ მიმოვალე, თავზარი დამეცა. ქალიშვილი
თავის ბარგინად სადლაც წასულიყო.

თანაავტორომანია

გეგმის შედეგი

ბეჭინიერი დღე გაუთენდა, ახალგაზრდა დრამატურგს სარდიონ ქათაძეს;
მისი თხემოქმედებიანი დრამა ერთ-ერთია სახელმობეჭილმა ფესტივალი მთლიანი

დასადგმელად.

ოცნებამ გაიტაცა სარდიონი. აი, დამთავრდა მეოთხე მოქმედება... ბაყუ-
რებელთა ტაში გრიალებს, ითხოვენ დრამატურგს. სარდიონიც გამოჰყავთ სცე-
ნაზე. ტალღასავით მოპერიან ყვავილები... კვლავ გრიალებს ტაში. დრამატურგს
თვალებში სიხარულის ცრემები უბრწყინავს... ბეჭინიერია სარდიონი... რეჟი-
სორმა თვითონ მოუტანა გაზეთი. მესამე გვერდზე უზარმაზარი რევენტია, სათაუ-
რით: „დრამატურგისა და თვატრის ბრწყინვალე გამარჯვება“...

ასე ტბილ ოცნებებში გადიოდა დღეები.

მაგრამ... ერთ მშენებირ დილას სარდიონმა წერილი მიიღო, რეჟისორი
იბარებდა სასწრაოდ.

ახალი კისტუმი ჩაიცვა, გახამებულ საყელოზე გარდისფერი ჰალსტუხი გაი-
კეთა, უანასკელი მოდის ფეტრი დაიხტურა და თვატრისენ გასწია.

სრულ 12 საათზე დაიწყო დიპლომატური მოლაპარაკება რეჟისორსა და
დრამატურგს შორის და იგი გაგრძელდა ვიდრე „ბინდი საღამოისა არ დაა-
ნელებდა სადგომისა რეჟისორისასა“.

ამ მოლაპარაკების სტურგარამა ასეთია:

რეჟისორი: ამხანაგო დრამატურგი! თქვენი პიესა აგებულია ინტირების
ცოვრებაზე, არა?

დრამატურგი: დიაბ.

რეჟისორი: მერე თქვენ ინტინერი ხომ არა ხართ?

დრამატურგი: არა, მაგრამ ინტინერისკან კონსულტაცია მივიღე.

რეჟისორი: კონსულტაცია არ კმარა. საჭიროა მოინახოს ისეთი კაცი, რო-
მელსაც შეუძლია თანაავტორობა.

დრამატურგი: (ეტომა თანაავტორობა არ ესიამოვნა) კი... მაგრამ...

რეჟისორი: (მიუხვდა) არაფერია... საერთოდ თვატრისა და კინოში და კერძოდ
ჩვენს თვატრშიც თანაავტორობა დიდად პატივცემული ხელობაა.

აქ შედება სტურგარამა.

სარდიონის სიხარულს პირველი ჩრდილი გადაეფინა, მაგრამ გული არ გაი-
ტება და შაინც კმაყოფილმა გასწია შინისკენ.

ერთი კვირის შემდეგ ისევ გამოუქმებს სარდიონს.

ახლა თვატრის სალიტერატურო ნაწილის გამგებ გაიხმო ცალკე თახში
და „მითითებები“ მისცა, თან დაყოლა: „თუ შენ გერძელება ამ „რთული ოპე-
რაციის“ ჩატარება, მაშინ მე ვიკისრებოთ“.

ეს სიტყვები ისე იყო ნათევამი, რომ სარდიონმა აასუხად არა უთხრა რა,
მხოლოდ თანხმობას ნიშნად თავი დაიკინდა და დაღლილ-დაქანცული დაბრუნდა
შინ.

მესამეჯველ სარდიონი ისევ. რეჟისორმა დაიბარა: ხუთი საათი ისაუბრეს,
ხუთჯერ ათი საკითხი დასვეს და გადასწყვიტეს: პიესის აგტორად
ყოფილიყო სარდიონ ქათაძეს, თანაავტორობად: რეჟისორი, სალიტერატურო
ნაწილის გამგებ და რეჟისორის კარგი მეგობარი ინტინერი მაღალაძე, ხოლო
რაც შეეხება პიესას—უცლელებად დარჩა ის ვარიატი, რომელიც სარდიონ ქა-
თაძემ წარმოადგინა.

ოცი ათასი შანქოთი გამოსწერეს წინდაწინ. როგორც წესი, ხუთი ათასი შა-
ნერი მიიღო ქათაძემ, რადგან მას უთხესეს, რომ პიესაში მისი შემოქმედების
მხოლოდ ოცნებული პროცესში დარჩა, მაგრამ გული არ გაიტება; „განა ფუ-
ლისთვის დავწერ პიესა?“ სოჭეა და თვატრიდან მაინც კმაყოფილი წავიდა.

ყველაზე ბოლოს თვატრის დირექტორმა ნახა პიესა. არ მოქონა, რომ მისი
აგტორი ქათაძე იყო და ხაზი გადაუსვა.

— კაცი, თავი გინდათ მომშერათ, სხვა გაჭირება არ მეყოფა, რომ ახლა
აუიშებს პირველ რიგში სახელმოუბეჭელი დრამატურგი ქათაძე არ გამო-
მიჭიმოთ!..

ადმინისტრატორი მიუხვდა დირექტორს და...

მეორე დღეს თვატრის წინ გაკრულ აფიშებში სარდიონმა მისი გგარი თა-
ნაავტორთა უანასკელ რიგში შეამჩნია. ეჭიინა, მაგრამ მხოლოდ ხელი ჩაიქნია
და გზა განაგრძო.

საღამოს შინ დაბრუნებისას, სარდიონი ერთხელ კიდევ დააკვირდა აფიშებს,
მაგრამ თავისი გვარი ვერსად ნახა.

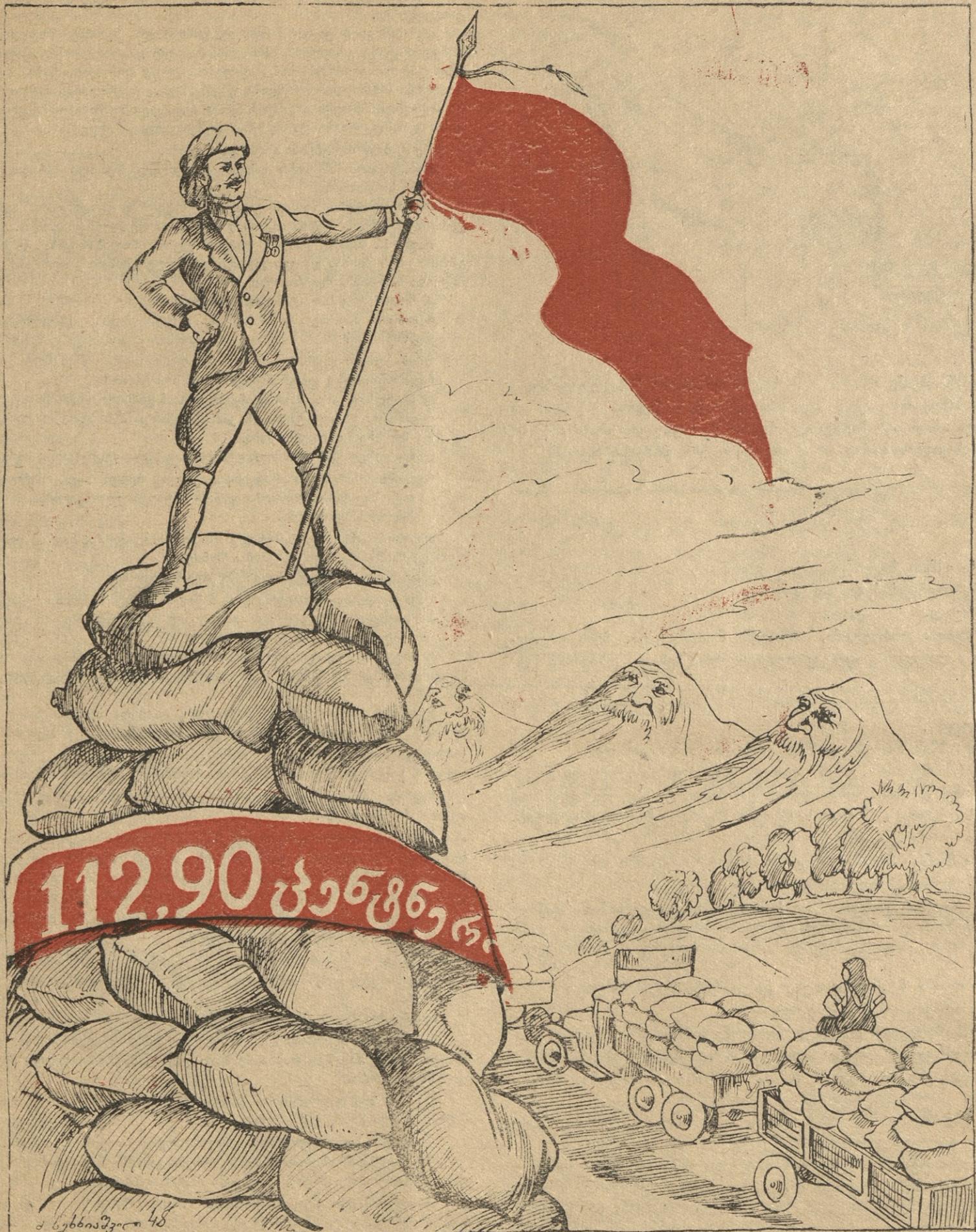
— თვატრს შეგვიტევენს... უთქვამს თურმე მთავარ რეჟისორს.

საერთა აუტორი ჩატარდა. სცენაზე აგტორები გამოჩენდნენ, რეჟისორი, მხატვარი
და კომისიორობი, მაგრამ სარდიონი არავის გახსნებია.

იმ დღიდან დრამატურგი ქათაძე ათაბაში ჩაიკეტა და დაჯდა წერად
სასამართლო აზისია, ამ აზიაში იგი ითხოვს, რათა ცნობილ იქნას პიესის ნა-
დიდობის აღტორად.

სარდიონმა სასამართლოში განცხადებასთან ერთად წარადგინა ხელობაწე-
რები და მოიყვანა ცოცხლილი მოწმები.

აბბობენ, ეს საქმე მარტო ერთ თვატრში არ მომხდარა, თანაავტორობის
მსხვერპლი მარტო სარდიონი როდიონი. ჩვენი კიონმრეველობის ზოგიერთ
შაქს ამ დარღვეული სანიმუშში დამსახურება მიუძღვის თურმე და კარგი მაგალითით
წახალისებულ თვატრსაც მათგან გამოშოლია მდიდარი გამოცდლება. სწეროს
საჩივარი სარდიონმა, სცენაზე აუტორის მიერ რომ საქმე კეთდებო-
დეს. სცენარისტები ვერ მოახერხდნენ საჩივარის დაწერას!

— ვინ მიაღწია ამ ზევერვალს?
— კოლმეურნეობის მერგოლურმა, უხვი მოხადლის ოსტატმა!

საჩიდავოი კოლეგია: ი. 8607443040, ქართველი კალამი, უჩა ჯაფარიძე, ს. ვაშალიშვილი, გრ. პაზირი (3/მგ. რედაქტორი),

თბილისი. Сатирико-юмористический журнал „Ниангы“. Редакция и редактор: Левонис ქ. № 28. ტელ. 3-10-49

ხელმოწ. დასაბ. 1948 წ. 4/V. ლ. ბერიას სახ. პოლიტრატკომბინატი „კომუნისტი“ ლენინის, № ქ. 28 გამოც. № 37 შეკ. № 712 ტირ. 7500 ფ. 02347